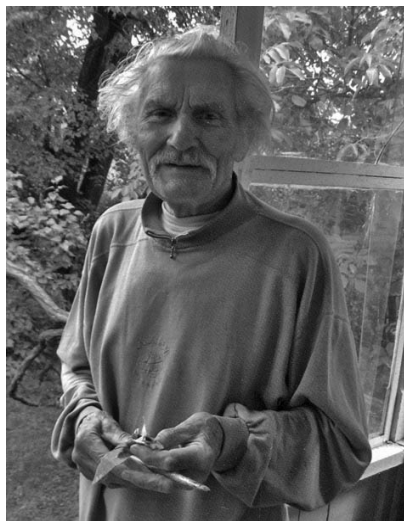

ЗАБАШТА Василь Іванович (18. 07. 1918, х. Бабенків, нині с. Бабенкове Ізюм. р-ну Харків. обл. — 20. 04. 2016, с. Дешки Богуслав. р-ну Київ. обл.) — живописець, педагог і громадський діяч. Батько [Галини](#) та [Ростислава Забашт](#). Народний художник України (1999). Срібна (2007) та золота (2008) медалі АМУ. Член НСХУ (1951). Учасник рад.-фін. та 2-ї світ. воєн. Бойові нагороди. Навч. у Харків. худож. училищі (1938–39; викл. Я. Головашев, К. Грипич) та худож. інституті (1945–47; викл. [С. Беседін](#)), Київ. худож. інституті (1947–51; викл. [К. Трохименко](#), [В. Касіян](#), [В. Костецький](#), [Г. Меліхов](#)). Від 1952 працював у ньому (нині Нац. академія образотвор. мистецтва і архітектури): 1960–68 — керівник майстерні побут. живопису, 1972–78 — декан живопис., графіч. і скульптур. факультетів, від 1980 — професор кафедри живопису і композиції, від 1993 — керівник навч.-твор. майстерні пейзаж. живопису. Кер. худож. студії Жовтн. палацу культури (Київ, 1952–76). Учасник всеукр., всесоюз. і міжнародних художніх виставок від 1949. Персон. — у Києві (1957, 1999–2009). Працював у Т-ві охорони пам'яток історії та культури України (1972–85). Співорганізатор та чл. правління Всеукр. громад. організації «Зелений світ» (1989–94). Основна галузь — станк. живопис. Майстер істор.-жанр. картини, портрета, пейзажу та натюрморту. Живописна манера З. еволюціонувала від мінорно-хроматич. до мажорно-світлонос. колориту, акцентованої звучності барв. Надавав естет. самоцінності барвистому, багатшаровому пастоз. малярству. Автор низки статей, кн. спогадів «Світ очима художника» (К., 2009). Серед учнів — [І. Вишеславська-Макарова](#), [Т. Голембієвська](#), [В. Гурін](#), [П. Колісник](#), [О. Морозова](#), [О. Одайник](#), [В. Реунов](#), [М. Романишин](#).

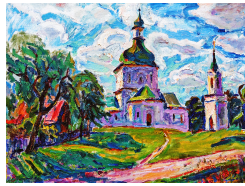
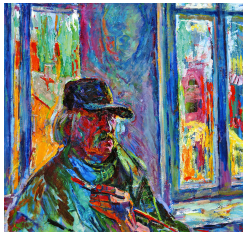
Основні твори

жанр. картини — «“Язика” привели» (1949), «С. Гулак-Артемівський і М. Глінка» (1950), «П. Чайковський у М. Лисенка» (1954), «У роки окупації» (1955), «Народні мелодії. М. Лисенко слухає Лесю Українку» (1959), «Помста. Розстріляна Україна» (1972), «Салют Перемоги» (1975; 1993), «З походу не вертаються сини» (1984), «Апостол правди і свободи» (1989), «Фундатори Києво-Могилянської академії (Гетьман П. Сагайдачний і Галшка Гулевичівна)» (2005), «Мати. 9 травня», «Увертюра. М. Лисенко й П. Чайковський», «Прометей Духу», «Чураївна» (усі — 2008), «Заповіт», «Пора... (Козак Мамай)» (обидві — 2009); портрети — «Автопортрет» (1952; 1968; 2002), «Під рожевою парасолькою» (1959), «Професор М. Шарлемань» (1965), «Галя» (1972), «За книгою (Ростислав)», «М. Різник» (обидва — 1974), «Дівчина з гітарою», «У гостях (Т. Сваткова)» (обидва — 1975), «Професор Г. Коляда» (1977), «Бандурист Г. Ткаченко» (1978), «С. Таранушенко» (1979), «Василько» (1987), «Світлана» (1988), «Рятуйте, люди, пісню (Бандурист В. Литвин)» (1990), «Борітеся — поборете! (Т. Шевченко)», «Козак» (обидва — 1996), «Галшка Гулевичівна» (1998), «Мистецтвознавець В. Данилейко» (2003), «Контражур (Дружина з парасолькою)», «Жінка в червоному береті» (обидва — 2006), «Брати. Козацькому роду нема переводу» (2008); серії пейзажів — «Китай» (1956–57), «Седнів» (1958–96), «Богуславщина» (1975–2008), «Крим» (1988); натюрморти — «Бузок зі скульптурою» (1959), «Квіти на веранді. Калачики» (1978), «Натюрморт з агавою» (1992), «Польові квіти», «Vivere memento — пам'ятай, що живеш» (обидва — 2003), «Осінь у відрі» (2005), «По полудню» (2009).

Рекомендована література

1. Азовець Ф. Василю Забашті — 80 // *ОМ*. 1998. № 2;
2. Василь Забашта і відродження школи українського пейзажу-картини: Альбом-каталог. К., 1999;
3. Колісник П. Учитель // *Дукля*. 1999. № 1;
4. Василь Забашта. Живопис: Буклет. К., 1999;
5. Дьомін М. Український світ у творчості Василя Забашти: До 85-річчя художника // *Вітчизна*. 2003. № 11–12;
6. Протас М., Чумак Р. *Vivere memento — пам'ятай, що живеш* (До твор. портрета В. Забашти) // *Студії мистецтвознавчі*. 2004. Ч. 1;
7. Василь Забашта. *Малярство: Альбом-каталог*. К., 2008;
8. Загаєцька О. *Щаслива доля Василя Забашти* // *ОМ*. 2009. № 2.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Забашта Василь Іванович / М. В. Дьомін // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-17163>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).